

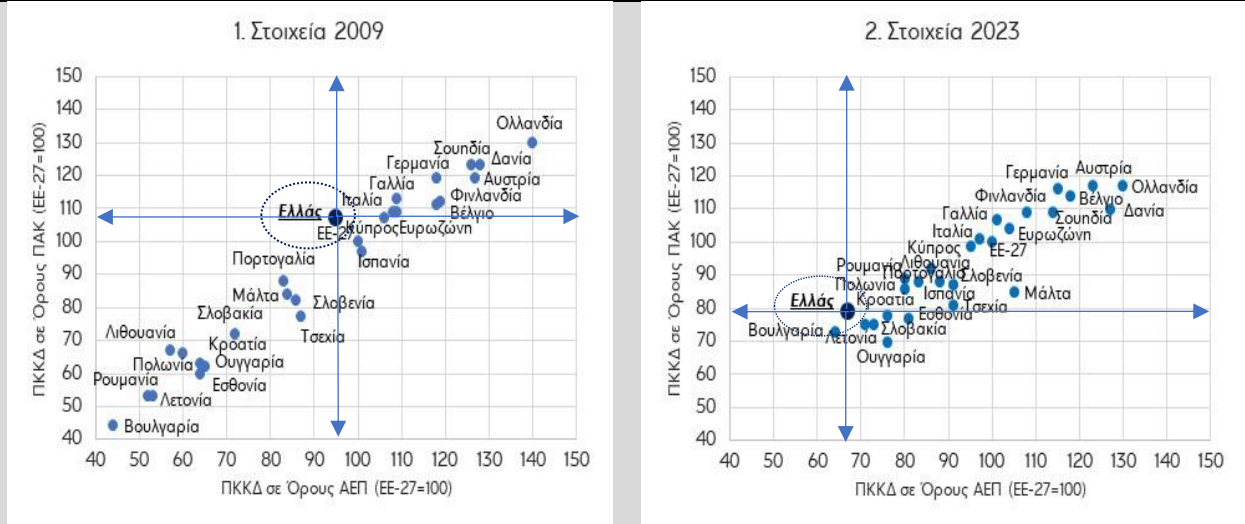
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

28 Ιουνίου 2024, Τεύχος 508

Στο 67% του μέσου όρου της ΕΕ-27 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας το 2023, στο 79% η κατά κεφαλήν κατανάλωση

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε στις 19 Ιουνίου 2024 η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας το 2023, μετρούμενο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (purchasing power standards, PPS), παρέμεινε σταθερό στο 67% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 κρατών μελών (ΕΕ-27). Η χώρα με το υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην ΕΕ-27 (εξαιρουμένων των οικονομιών της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου) ήταν η Ολλανδία -στο 130% της ΕΕ-27- και ακολούθησαν: Δανία (127%), Αυστρία (123%), Βέλγιο (118%), Γερμανία (115%), Σουηδία (114%), Φινλανδία (108%), Μάλτα (105%), Ευρωζώνη (104%), Γαλλία (101%), ΕΕ-27 (100), Ιταλία (97%), Κύπρος (95%), Τσεχία (91%), Σλοβενία (91%), Ισπανία (88%), Λιθουανία (86%), Πορτογαλία (83%), Εσθονία (81%), Πολωνία (80%), Ρουμανία (80%), Κροατία (76%), Ουγγαρία (76%), Σλοβακία (73%), Λετονία (71%), Ελλάδα (67%) και Βουλγαρία (64%).

Σχήμα 1: Ελλάδα και ΕΕ-27 (εξαιρουμένων των οικονομιών της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου) – Πραγματική Κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΠΚΚΔ) σε Όρους ΑΕΠ και σε Όρους Πραγματικής Ατομικής Κατανάλωσης, Δείκτες ΕΕ-27=100 σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (purchasing power standards)

Πηγή: Eurostat, Eurobank Research.

Σε όρους κατά κεφαλήν κατανάλωσης, στην πρώτη θέση ήταν πάλι η Ολλανδία -στο 117% της ΕΕ-27- και ακολούθησαν: Αυστρία (117%), Γερμανία (116%), Βέλγιο (114%), Δανία (110%), Φινλανδία (109%), Σουηδία (109%), Γαλλία (107%), Ευρωζώνη (104%), Ιταλία (101%), ΕΕ-27 (100%), Κύπρος (99%), Λιθουανία (92%), Ρουμανία (89%), Ισπανία (88%), Πορτογαλία (88%), Σλοβενία (87%), Πολωνία (86%), Μάλτα (85%), Τσεχία (81%), Ελλάδα (79%), Κροατία (78%), Εσθονία (77%), Λετονία (75%), Σλοβακία

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
sgogos@eurobank.gr

(75%), Βουλγαρία (73%) και Ουγγαρία (70%). Παρατηρούμε ότι η κατά κεφαλήν κατανάλωση στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-27 υπερβαίνει κατά πολύ το αντίστοιχο μέγεθος του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αντανakλώντας το μεγάλο μερίδιο της κατανάλωσης στο ελληνικό ΑΕΠ σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ-27. Επιπρόσθετα, το 2023 το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών στην Ελλάδα ήταν μικρότερο από την κατανάλωση με αποτέλεσμα ο ρυθμός αποταμίευσης να είναι αρνητικός.

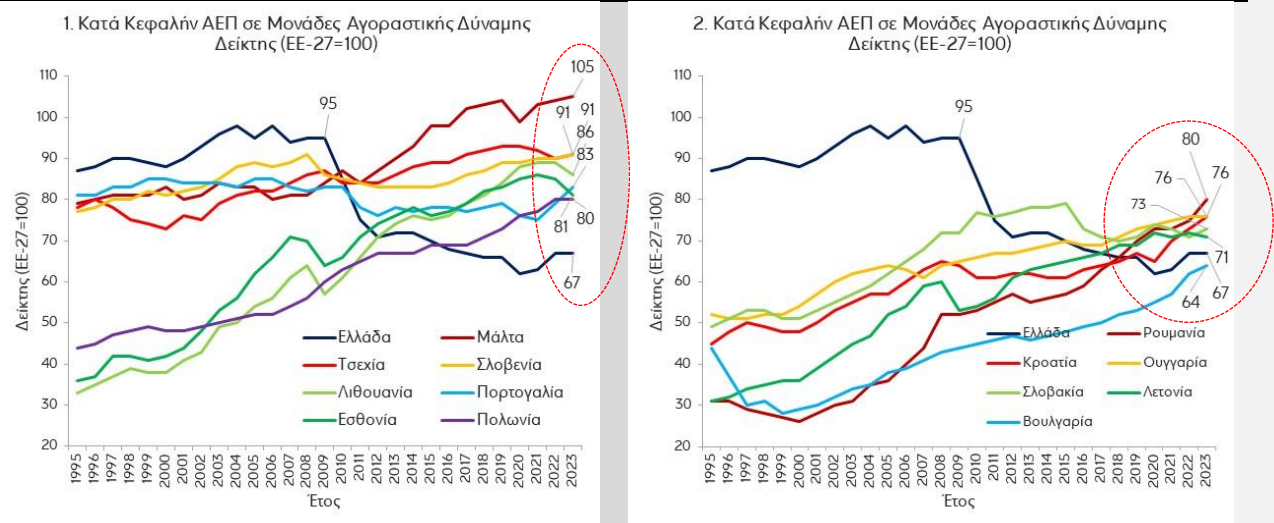
Στα Σχήματα 1.1 και 1.2 παρουσιάζονται το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (οριζόντιος άξονας) και η κατά κεφαλήν κατανάλωση (κάθετος άξονας) των χωρών της ΕΕ-27 (εξαιρώντας την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο) ως προς τους αντίστοιχους μέσους όρους της ΕΕ-27 το 2009 και το 2023. Παρατηρούμε τα εξής:

- Λόγω της βαθιάς ύφεσης και της παρατεταμένης στασιμότητας κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας από το 95% του μέσου όρου της ΕΕ-27 το 2009 μειώθηκε στο 67% το 2023. Αντίστοιχα, η κατά κεφαλήν κατανάλωση από το 107% του μέσου όρου της ΕΕ-27 το 2009 συρρικνώθηκε στο 79% το 2023.
- Η υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας έναντι του μέσου όρου της ΕΕ-27 τα 3 τελευταία χρόνια αντανakλάται στην ενίσχυση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ από το 62% του μέσου όρου της ΕΕ-27 το 2020 στο 67% το 2023. Εντούτοις, σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα, ήτοι το 2019, η βελτίωση ανέρχεται σε μια ποσοστιαία μονάδα, από το 66% το 2019 στο 67% το 2023. Το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2023 ήταν χαμηλότερο κατά 18,9% σε σύγκριση με την κορυφή του 2007 (26,6% το 2013), δηλαδή έχει ανακτηθεί το 29,2% των απωλειών της κρίσης χρέους σε όρους πραγματικού ΑΕΠ.
- Το 2009, 13 χώρες της ΕΕ-27 είχαν χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης από την Ελλάδα. Αυτές ήταν η Τσεχία (87% του μέσου όρου της ΕΕ-27 έναντι 95% στην Ελλάδα), η Σλοβενία (86%), η Μάλτα (84%), η Πορτογαλία (83%), η Σλοβακία (72%), η Ουγγαρία (65%), η Εσθονία (64%), η Κροατία (64%), η Πολωνία (60%), η Λιθουανία (57%), η Λετονία (53%), η Ρουμανία (52%) και η Βουλγαρία (44%). 14 χρόνια αργότερα, ήτοι το 2023, 12 από τις 13 προαναφερθείσες χώρες έχουν υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ από την Ελλάδα. Αναλυτικά, όπως παρουσιάζεται στα Σχήματα 2.1 και 2.2, το 2023 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Μάλτας διαμορφώθηκε στο 105% του μέσου όρου της ΕΕ-27 -έναντι 67% στην Ελλάδα- και ακολούθησαν: Τσεχία και Σλοβενία (91%), Λιθουανία (86%), Πορτογαλία (83%), Εσθονία (81%), Πολωνία και Ρουμανία (80%), Κροατία και Ουγγαρία (76%), Σλοβακία (73%) και Λετονία (71%).
- Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 μέχρι σήμερα, πολλές από τις χώρες του ανατολικού τμήματος της βόρειας, κεντρικής και νότιας Ευρώπης -του παλαιού «ανατολικού μπλοκ»- μείωσαν σε σημαντικό βαθμό τη μεγάλη απόσταση που τις χώριζε από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ (οι χώρες της Βαλτικής, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Κροατία, η Ουγγαρία, η Σλοβακία και η Βουλγαρία). Αν και μια ενδελεχής ερμηνεία αυτού του αποτελέσματος ξεφεύγει από τα όρια ανάλυσης του παρόντος δελτίου, το χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ και το χαμηλό κατά κεφαλήν φυσικό κεφάλαιο που εμφάνιζαν οι εν λόγω χώρες στις αρχές της δεκαετίας του 2000, έπαιξαν ρόλο για τους υψηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης που καταγράφηκαν στη συνέχεια. Ωστόσο

μακροχρόνια, οι δυνάμεις σύγκλισης λόγω της χαμηλής αρχικής θέσης των οικονομιών εξασθενούν και το μονοπάτι μεγέθυνσης των χωρών εξαρτάται από την ικανότητά τους να εισάγουν (είτε να δημιουργούν) και να εκμεταλλεύονται αποτελεσματικά τις νέες τεχνολογίες που αυξάνουν τη συνολική παραγωγικότητα.

- Το 2023 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, δύο χωρών του Ευρωπαϊκού Νότου και της Ευρωζώνης όπως η Ελλάδα (η Ισπανία και η Πορτογαλία έγιναν μέλη της τότε ΕΟΚ το 1986, ήτοι 5 χρόνια μετά την Ελλάδα) ήταν στο 88% και στο 83% αντίστοιχα του μέσου όρου της ΕΕ-27. Η ελληνική οικονομία για να φτάσει στο 83% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του μέσου όρου της ΕΕ-27 σε 10 χρόνια από σήμερα θα πρέπει να αναπτύσσεται με ρυθμό κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον αντίστοιχο του μέσου όρου της ΕΕ-27 (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης). Παρά ταύτα, ακόμα και αν επαληθευτεί αυτό το σενάριο, εξίσου σημαντικό για την ελληνική οικονομία είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του υποδείγματος μεγέθυνσης της έναντι πιθανών μελλοντικών διεθνών κρίσεων (παραγωγικές επενδύσεις, διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια, εθνική αποταμίευση, δημοσιονομική σταθερότητα). Όπως μας δίδαξε η κρίση χρέους, αυτό το ποιοτικό χαρακτηριστικό υποτιμήθηκε για χρόνια στο παρελθόν με τα γνωστά μεγάλα αρνητικά αποτελέσματα στη συνέχεια.

Σχήμα 2: Ελλάδα και Χώρες της ΕΕ-27 – Πραγματική Κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΠΚΚΔ) σε Όρους ΑΕΠ, Δείκτες ΕΕ-27=100 σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης

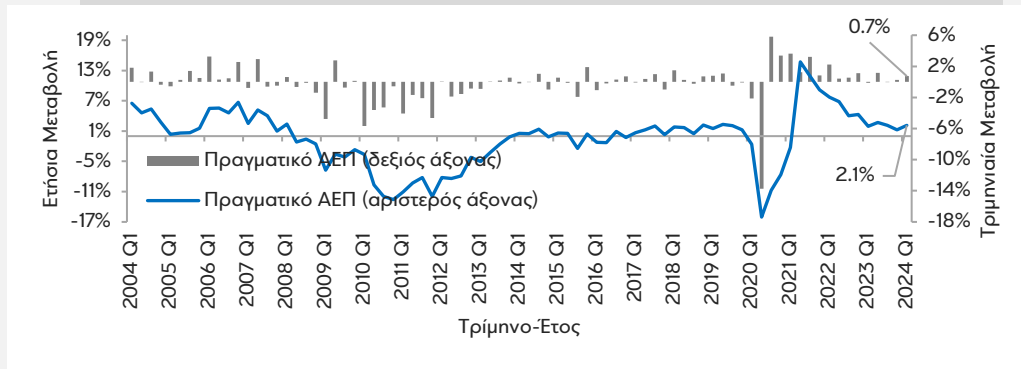
Πηγή: Eurostat, Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 1^ο τρίμηνο 2024 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,1% YoY (+1,3% YoY το Q4 2023 και +1,9% YoY το Q1 2023) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +0,7% QoQ (+0,3% QoQ το Q4 2023 και -0,1% QoQ το Q1 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 2,2%, 2025 2,3%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q1 2004–Q1 2024

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,4%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

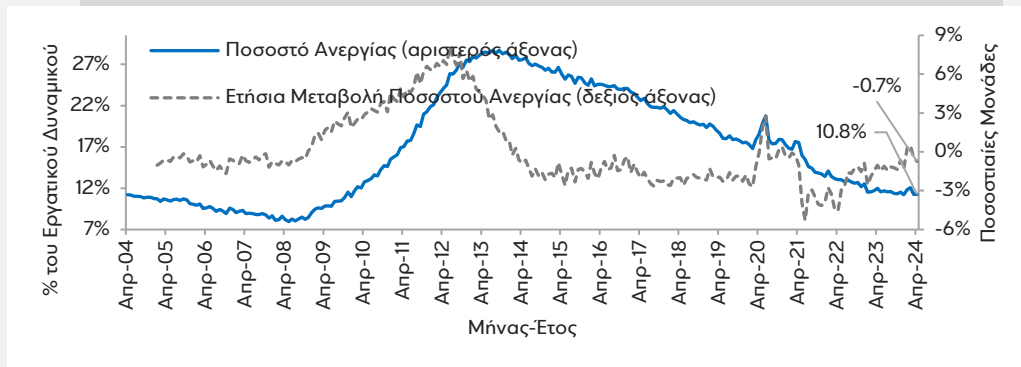
Δημοσίευση: 7/6/2024 (προσωρινά στοιχεία)

Επόμενη: 6/9/2024

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Απρίλιο 2024 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,8% (10,8% τον Μάρτιο 2024 και 11,5% τον Απρίλιο 2023) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 11,0% (11,1% τον Μάρτιο 2024 και 11,9% τον Απρίλιο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 10,3%, 2025 9,7%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 4/2004-4/2024

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,2%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,3% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

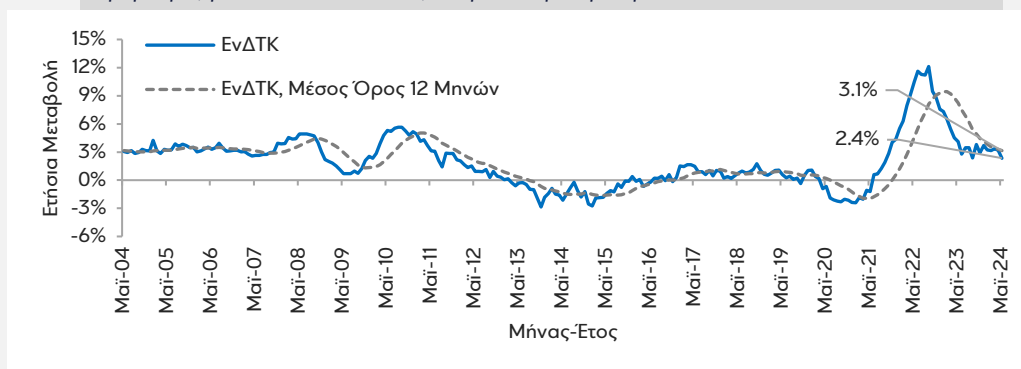
Δημοσίευση: 30/5/2024

Επομ. δημ.: 1/7/2024

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Μάιο 2024 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +2,4% YoY (+3,2% YoY τον Απρίλιο 2024 και +4,1% YoY τον Μάιο 2023) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 3,1% YoY (3,3% YoY τον Απρίλιο 2024 και 8,2% YoY τον Μάιο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 2,8%, 2025 2,1%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 5/2004-5/2024

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/6/2024

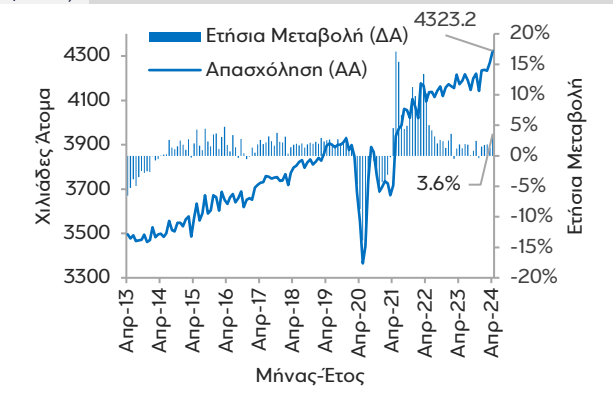
Επομ. δημ.: 9/7/2024

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research,

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας και Συγκυρίας της Ελληνικής Οικονομίας

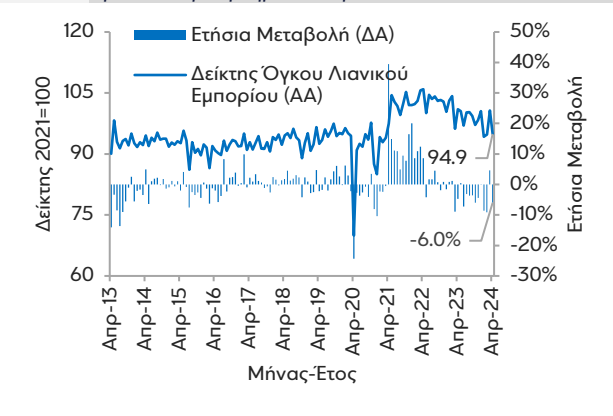
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +3,6% YoY τον Απρ-24 από +1,3% YoY τον Μαρ-24, +1,5% YoY την περίοδο Μαΐ-23 – Απρ-24 (12Μ) από +2,5% YoY την περίοδο Μαΐ-22 – Απρ-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/7/2024)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 110,6 ΜΔ τον Ιουν-24, -0,4 ΜΔ MoM και +1,4 ΜΔ YoY τον Ιουν-24 από +2,5 ΜΔ MoM και +3,7 ΜΔ YoY τον Μαΐ-24 (επόμενη δημοσίευση: 30/7/2024)

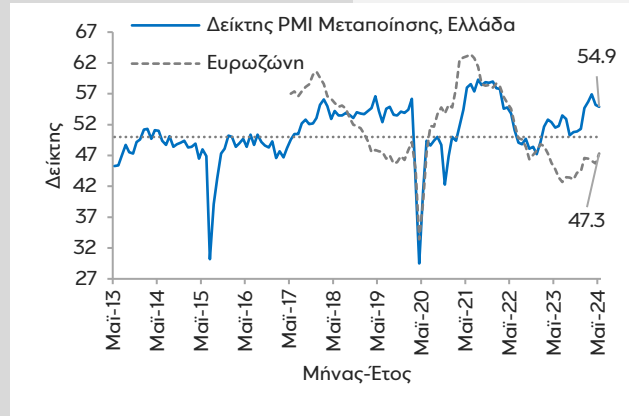
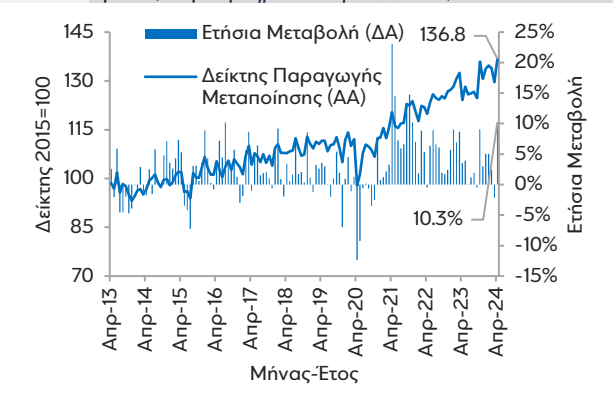
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -5,7% MoM και -6,0% YoY τον Απρ-24 από +6,3% MoM και +4,7% YoY τον Μαρ-24, -4,0% YoY την περίοδο Μαΐ-23 – Απρ-24 (12Μ) από -0,9% YoY την περίοδο Μαΐ-22 – Απρ-23 (επόμενη δημοσίευση: 31/7/2024)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -42,7 ΜΔ τον Ιουν-24, +1,1 ΜΔ MoM και -11,7 ΜΔ YoY τον Μαΐ-24 από -2,1 ΜΔ MoM και -9,3 ΜΔ YoY τον Μαΐ-24 (επόμενη δημοσίευση: 30/7/2024)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +5,5% MoM και +10,3% YoY τον Απρ-24 από -3,2% MoM και -2,2% YoY τον Μαρ-24, +3,2% YoY την περίοδο Μαΐ-23 – Απρ-24 (12Μ) από +5,6% YoY την περίοδο Μαΐ-22 – Απρ-23 (επόμενη δημοσίευση: 10/7/2024)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 54,9 ΜΔ τον Μαΐ-24, -0,3 ΜΔ MoM και +3,4 ΜΔ YoY τον Απρ-24 από -1,7 ΜΔ MoM και +2,8 ΜΔ YoY τον Απρ-24 (επόμενη δημοσίευση: 1/7/2024)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research, Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως AA και ΔΑ τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα,

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Δρ, Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpeppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatios@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiiferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

